

Stavovi roditelja o suradnji s dječjim vrtićem

Lovrečić, Antonija

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:942308>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-20**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

ANTONIJA LOVREČIĆ

STAVOVI RODITELJA O SURADNJI S DJEČJIM VRTIĆEM

Završni rad

Pula, srpanj, 2021.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

ANTONIJA LOVREČIĆ

STAVOVI RODITELJA O SURADNJI S DJEČJIM VRTIĆEM

Završni rad

JMBAG: 0303083828, redoviti student

Studijski smjer: Preddiplomski stručni studij predškolski odgoj

Predmet: Obiteljska pedagogija

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Pedagogija

Znanstvena grana: Obiteljska pedagogija

Mentor: doc. dr. sc. Sandra Kadum

Pula, srpanj 2021.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisani Antonija Lovrečić, kandidatkinja za prvostupnicu predškolskog odgoja ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, Antonija Lovrečić dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom Stavovi roditelja o suradnji s dječjim vrtićem koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, 22.07.2021.

Potpis

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. OBITELJ I RODITELJSTVO.....	2
3. DJEČJI VRTIĆ I ODGOJITELJ	4
3.1. Odgoj.....	5
4. SURADNJA I PARTNERSTVO OBITELJI I VRTIĆA	6
4.1. Partnerstvo roditelja i odgojitelja	8
4.2. Partnerstvo obitelji i predškolske ustanove u kurikulumu predškolskog odgoja.....	10
4.3. Modaliteti partnerstva obitelji i odgojno-obrazovnih ustanova	11
4.3.1. Kutići za roditelje	12
4.3.2. Roditeljski sastanci.....	12
4.3.3. Individualni razgovor s roditeljima	13
4.4. Suvremeni modaliteti suradnje roditelja i dječjeg vrtića	14
4.4.1. Aplikacije za pametne telefone	14
4.4.2. Web stranice.....	14
4.4.3. Društvene mreže	15
5. STAVOVI RODITELJA I ODGOJITELJA	16
6. ČIMBENICI DOBROG PARTNERSTVA.....	17
7. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA	20
7.1. Ciljevi istraživanja.....	20
7.2. Zadaci istraživanja.....	20
7.3. Uzorak.....	20
7.4. Mjerni instrumenti.....	20
8. REZULTATI ISTRAŽIVANJA	21
9. ZAKLJUČAK	29
10. LITERATURA	31
11. POPIS TABLICA I GRAFIKONA.....	33
SAŽETAK	34
SUMMARY	35

1. UVOD

Suradnja roditelja i vrtića je tema koja je uvijek aktualna, te ima mnogo rasprava i teorija. Stvaranje partnerskih i suradničkih odnosa između roditelja i dječjeg vrtića jedan je od preduvjeta za stvaranje optimalnih uvjeta koji su potrebni za postizanje poticajnog okruženja koje znatno utječe na razvoj djeteta. Partnerstvo i suradnja različiti su pojmovi, no svrha uspostave takvog oblika odnosa je zapravo ista - dobrobit djeteta. Za uspješan odnos roditelja i odgojno-obrazovne ustanove koriste se različiti modaliteti suradnje: od onih koji osiguravaju jednosmjerni oblik komunikacije kao što su oglasne ploče i letci, do onih koji pružaju dvosmjernu izmjenu informacija, a to su roditeljski sastanci različitih oblika, svečanosti, izleti i razne radionice. U radu je opisana obitelj i roditeljstvo, dječji vrtić i odgojitelj, suradnja i partnerstvo obitelji i vrtića, partnerstvo roditelja i odgojitelja, partnerstvo obitelji i predškolske ustanove u kurikulumu predškolskog odgoja. Također objašnjeni su pojam kutić za roditelje, roditeljski sastanak, stavovi roditelja i odgojitelja, čimbenici dobrog partnerstva.

Za kraj provedeno je istraživanje na temu stavovi roditelja o suradnji s dječjim vrtićem. U radu je opisan cilj istraživanja, zadaci, mjerni instrumenti, postupak te sami rezultati.

2. OBITELJ I RODITELJSTVO

Obitelj je središte djetetova života te je stoga ona i njegov prvi učitelj. Prema Petrović-Sočo (1995) dijete ovisi o svojoj obitelji u svim aspektima života. Ona mu pruža osnovnu egzistenciju, odgaja ga, obrazuje, te usmjerava. U obitelji se dijete mora osjećati prihvaćeno i zaštićeno, na nju se oslanjati u svom tjelesnom, spoznajnom i socioemocionalnom razvoju i usvajati njezine kulturne tradicije i vrijednosne orijentacije. Obiteljski je odgoj prvi odgoj u djetetovom životu te je upravo on temelj i svakog drugog odgojnog utjecaja. U tom procesu svaka obitelj ima neprocjenjivu ulogu, obvezu i odgovornost. Kako navodi autorica Petrović-Sočo (1995) obitelj je prva primarna društvena zajednica s kojom se dijete susreće. Ona je ujedno i središte djetetova života i jedan od njegovih prvih životnih učitelja. Uloga obitelji je da djetetu pruži osnovnu egzistenciju, da ga odgaja i obrazuje. U njoj se dijete treba osjećati zaštićeno i prihvaćeno. Dužnost obitelji je pružiti djetetu slobodan i siguran tjelesni, spoznajni i socioemocionalni razvoj. Pojam obitelj definirana je kao društvena skupina koju karakterizira zajedničko prebivalište, ekonomska suradnja i biološko razmnožavanje. Obitelj se smatraju sve odrasle osobe oba spola te jedno ili više djece. Također svaka obitelj ima četiri glavne funkcije koje obavlja u društvu a to su: seksualna, reproduktivna, ekonomska i odgojna.

„Obiteljski odgoj je prvi odgoj u životu djeteta. On je temelj svakog drugog odgojnog utjecaja. U tome svaka obitelj ima neprocjenjivu ulogu, obvezu i odgovornost“ (Stevanović, 2000: 373). Ljubetić (2014) pojam roditeljstva određuje kao važnu i zahtjevnju životnu ulogu, smatra kako roditelji trebaju biti kreativni i vješti, a svoje znanje i vještine prenijeti svojoj djeci. Prema Maleš (2012) kompetentan roditelj je onaj koji je osposobljen i posjeduje znanje o odgoju i obrazovanju što znači poznavati razvojne potrebe djeteta i pružiti mu kvalitetan odgoj. Kompetentan roditelj sposoban je za individualan rast, razvoj i razvoj partnerstva sa širom društvenom zajednicom i drugim suradnicima. Svaki roditelj posjeduje dvije važne dimenzije koje su neophodne u roditeljstvu, a to su: roditeljska toplina i roditeljski nadzor. Roditeljska toplina sastoji se od podrške, ljubavi ohrabrivanja roditelja prema djetetu do negativnosti, omalovažavanja i odbacivanja djeteta. Roditeljski se nadzor sastoji od nadzora, discipline i upravljanja djetetovim emocijama i postupcima do ignoriranja, zanemarivanja i neuključenosti u sve aspekte djetetova života. Kombinacija ovih gore

navedenih roditeljskih dimenzija dovodi do četiri opća stila roditeljstva koji svaki na svoj način utječu na kvalitetu djetetova odrastanja i odgajanja.

Autoritativni stil roditelja predstavlja najuspješniji pristup u odgoju djeteta. Ovaj se stil sastoji od visokog prihvaćanja djeteta i veliku uključenost u sam život djeteta. Autoritativni roditelji se najčešće karakteriziraju kao topli i pažljivi naspram svog djeteta, osjetljivi na njegove potrebe te spremni graditi ugodne i emocionalno ispunjavajući odnose sa svojim djetetom. Također provode čvrstu, ali razumnu kontrolu tako što daju jasne razloge za svoja očekivanja te inzistiraju na odgovarajućoj zrelosti u ponašanju. Autoritativni stil odgoja se naziva i demokratski ili dosljedan, njegov glavni cilj jest razvoj djetetove kreativnosti, radoznalosti, sreće, motivacije i samostalnosti. Takvi se roditelji prema djetetu odnose kao savjetnici, a ne nadzornici (Čudina-Obradović i Obradović, 2006).

Autoritarni stil roditelja ima obilježja niskog prihvaćanja djeteta i niske uključenosti u djetetov život. Ovaj se stil sastoji od visokih prisilnih kontrola i niskog davanja autonomije. Autoritarni roditelji se zbog svojih postupaka kao što su omalovažavanje djeteta, ruganje ili kritiziranjem čine ga hladnim. Oni donese odluke i odlučuju umjesto svog djeteta, a od djeteta očekuju potpunu poslušnost. Obilježja ovog pristupa su strogoća, bez kompromisa te ne dopušta da dijete preuzme inicijativu ili izrazi svoje osobno mišljenje (Stevanović, 2000).

Permisivni stil roditeljstva je stil u kojem roditelji koriste premalo kontrole, tj. previše su popustljivi. Ove roditelje karakterizira topao pristup djeci no oni prerano dopuštaju djeci da donose odluke za sebe. Oni ispunjavaju svaki djetetov zahtjev, no kako navode Čudina-Obradović i Obradović (2006), ova količina slobode u dječjoj dobi stvara nesigurnost i nije primjerena za mlađu djecu. Neuključeni stil roditelja podrazumijeva nisku razinu uključenosti u djetetov odgoj te nisku razinu prihvaćanja djeteta uz vrlo malo ili čak i nimalo kontrole. Ovaj se stil još naziva indiferentni ili zanemarujući roditeljski stil, a najviše ga karakterizira slaba kontrola i emocionalna hladnoća. Djeca na takav stil roditeljskog odgoja reagiraju neprijateljstvom, te djeca ne uspijevaju razviti socijalnu kompetenciju i ne pokazuju uspjeh u školi (Čudina-Obradović i Obradović, 2006).

Kao najbolji roditeljski stil, smatra se, autoritativni stil, dok najlošiji, indiferentni stil. Svaki se roditeljski stil može poboljšati uz savjete, zajednički rad te podršku rada predškolskih ustanova, škole i stručnjaka.

3. DJEČJI VRTIĆ I ODGOJITELJ

Uz obitelj, dijete se najprije susreće i s dječjim vrtićem. Dijete kreće pohađati vrtić od svoje najranije dobi te u njemu provodi veći dio vremena. Kako Petrović-Sočo (1995) navodi, dječji je vrtić „Dječja kuća“ koja podsjeća na dom koji bi trebao zadovoljiti sve osnovne potrebe djeteta, a to su: ljubav, moć, zabava i sloboda. Odgojitelji su jedni od mnogih djelatnika i stručnjaka u dječjem vrtiću. Njihov primarni zadatak je brinuti i uz pomoć roditelja odgajati i obrazovati dijete, što može biti veoma zahtjevna ali i odgovorna uloga. Kako navodi Stevanović (2003) odgojitelji su vrijedne i kreativne osobe kojima je profesionalni posao i zadatak odgajati djecu od rođenja pa sve do njihovog polaska u školu. Odgojitelja se još definira i kao osobu koja osigurava raznolike aktivnosti i materijale. Odgojiteljev glavni zadatak je omogućiti te poticati djetetovo stvaralaštvo, spontano izražavanje, organizirati sobu dnevnog boravka, komunicirati s djecom, uvažavati njihove želje i potrebe.

„Odgojitelj je inicijator, moderator, animator i koordinator koji na svakog roditelja i dijete obraća pozornost, kratko se zadržava u ležernom razgovoru s njima, pomaže u rješavanju zamki „ručnog rada“, predlaže nove ideje i rješenja, skrbi o potrebama djece i roditelja kako bi se svi osjećali dobrodošlo“ (Ljubetić M., 2014: 46).

Interakcija odgojitelja s djecom je model koji utječe na razvoj socijalne kompetencije. „Odgojitelj upoznaje djetetove sposobnosti, njegove potrebe i interese svakodnevnim promatranjem djece u svojoj skupini te razgovorom s roditeljima stvara ciljeve učenja za svako dijete na osnovi tog znanja“ (Mlinarević i Tomas, 2010: 149). Slunjski (2003) navodi podjelu devet tipova i stilova odgoja i poučavanja odgojitelja na njihov karakter i individualni pristup djeci, a to su:

- Perfekcionista – uvijek je u pravu, savjestan je i nepogrešiv. Veoma je uredan i kritičan, a komunikacija s djetetom usmjerena je na otklanjanje pogrešaka i ispravljanje djeteta
- Pomagač – blizak je i emocionalno dostupan djetetu, komunikacija s djetetom usmjerena je na zadovoljavanje djetetovih potreba, pomaganje i zaštita djeteta

- Ambiciozan – odgojitelj koji je ambiciozan je uspješan i uporan te se voli natjecati, komunikacija s djetetom usmjerena je na ostvarivanje rezultata i postignuće djeteta
- Kreativac – originalan i veoma maštovit, komunikacija s djetetom usmjerena je na podržavanje kreativnosti djeteta
- Intelektualac – racionalan i dobro informiran, komunikacija s djetetom usmjerena je na poticanje intelektualnog razvoja djeteta i poučavanje
- Principijelan – svjestan i dosljedan, komunikacija s djetetom usmjerena je na poštivanju normi i pravila
- Hedonist – voli se zabavljati i izbjegava nelagodu, komunikacija s djetetom usmjerena je najviše na zabavu i sam užitak djeteta
- Strogi šef – discipliniran i dominantan, komunikacija s djetetom usmjerena je na pozicijski autoritet i dominaciju nad djetetom
- Miroljubiv – stabilan i uravnotežen, komunikacija s djetetom usmjerena je na poticanje miroljubivosti djeteta

Svaki je odgojitelj poseban i drugačiji po svome pristupu i ponašanju prema djeci što ga čini veoma posebnim i drugačijim. No odgojitelji bi trebali međusobno proširivati svoja znanja i primjenjujući razne odgojne metode drugih odgojitelja, no i roditelja, kako bi što kvalitetnije odgajali djecu u odgojnim skupinama.

3.1. Odgoj

„Odgoj je dinamičan proces, izložen stalnim kvantitativno-kvalitativnim promjenama. On se uvijek ostvaruje pomoću određenih sadržaja, sredstava i metoda. Zasniva se na ljudskoj (personalnoj) i tehničkoj (apersonalnoj) komunikaciji aktivnih subjekata. Bez odgoja se društvo ne bi moglo razvijati, niti bi odgoja bilo bez društva. On je stalna i bitna društvena kategorija“ (Stevanović M., 2000: 20). Odgoj se odvija u ljudskoj zajednici, u obiteljskoj zajednici (mikro) te u društvu (institucionalno i vaninstitucionalno – makro plan). Kako Stevanović (2000) navodi odgojna sredstva koja se najviše primjenjuju u oblikovanju ponašanja i obrazovanja su: vježbanje, navikavanje, primjeri, podržavanje, nadzor, zapovijed, zabrana, podučavanje, pohvale, nagrade i kazne. Tako su veoma poželjne metode i sredstva poput pohvale, nagrade, podržavanja i davanje dobrog primjera ponašanja djetetu te se one smatraju pozitivnim, dok se nadzor, zapovijedi, kazna i zabrana najviše primjenjuju kod ispravljanja lošeg ponašanja djeteta i ona se smatra negativnim. Sva ova sredstva

potrebno je primjenjivati u odgoju uravnoteženo, bilo to kod kuće ili u odgojno-obrazovnoj ustanovi.

4. SURADNJA I PARTNERSTVO OBITELJI I VRTIĆA

Partnerstvo i suradnja pojmovi su koji se veoma često spominju u radu odgojno-obrazovnih postignuća, mnogi ih smatraju istim, no značenje tih dvaju pojmova zapravo nije isto. „Pojam partnerstva naglašava zajedničku odgovornost obaju čimbenika za odgoj djeteta. Partnerstvo u odgoju upućuje na otvorenu dvosmjernu komunikaciju odraslih na dobrobiti djeteta“ (Petrović-Sočo, 1995:614). Nadalje, Milanović (1997) navodi partnerstvo između roditelja i odgojitelja traži međusobno povjerenje, otvorenost, toleranciju te objektivnost i sposobnost za izmjenu informacija u obostranoj komunikaciji.

Ljubetić (2014) nadopunjuje pojam partnerstva i zaključuje da je to pojam koji se koristi kako bi se označio dijadni odnos između dvije ili više strana u svrhu zajedničke dobrobiti. Dok se pojam suradnja može koristiti kod površnog obavljanja i izvršavanja neke obaveze ili zadatka, čiji konačni cilj nema kvalitetne promjene koje su se trebale ostvariti dogovorom.

Prema Ljubetić (2014) suradnja je niži oblik suradničkog odnosa na profesionalnoj razini između dvoje ili više ljudi.

Juul (1995) govori da se suradnja može definirati kao prilagođavanje, oponašanje i kompromis.

Pašalić-Kreso (2004, prema Ljubetić, 2014) daje jasnu razliku između pojmova partnerstvo i suradnja naglašavajući kako suradnja razvija i njeguje površine i formule odnosa koji koliko da učestali ne mogu donijeti kvalitativne promjene ako se međusobna komunikacija roditelja i odgojno-obrazovne ustanove ne postavi na znatno drugačije osnove te se ne promijeni.

Ljubetić (2014) detaljno navodi razlike između suradnje i partnerstva između obitelji i odgojno-obrazovnih ustanova.

Tablica 1 Razlika između suradnje i partnerstva obitelji i odgojno – obrazovne ustanove

(Ljubetić, 2014:6-7)

Čimbenici	Suradnja obitelji i odgojno-obrazovne ustanove	Partnerstvo obitelji i odgojno-obrazovne ustanove
Roditelji	Percipiraju se kao „druga strana“ u odgoju djece	Percipiraju se kao prvi „učitelji“ svoje djece
	Povremeno se uključuju u aktivnosti ustanove	Uključeni su u sve aktivnosti ustanove
	Nedostatno informirani o svojim pravima/obvezama u svezi partnerstva s ustanovom	Dobro informirani o svojim pravima i obvezama u svezi partnerstva s ustanovom
	Dolaze u ustanovu po pozivu ili u točno određeno vrijeme (npr. dovođenje i odvođenje djece iz dječjeg vrtića)	Dobrodošli su u ustanovu bez ograničavanja vremena boravka u njoj
	Nedostatno osposobljeni tijekom formalnog obrazovanja za izgradnju partnerskih odnosa s obiteljima	Osviješteni i informirani o važnosti te kvalitetno osposobljeni za izgradnju partnerskih odnosa s roditeljima
Odgojno-obrazovno osoblje (odgojitelji, učitelji, stručni suradnici)	Pomanjkanje interesa za unaprjeđivanja kompetencija u području partnerstva	Pojačani interes za unaprjeđivanje kompetencija u području partnerstva
Ciljevi, zadaće i interesi	Pojedinačni, jednosmjerni, interesu „dviju strana“	Opći, posebni, dvosmjerni, u fokusu djeteta i njegova dobrobit
Senzibilitet odgojno-obrazovnog osoblja	Nedostatno senzibilizirani za potrebe obitelji	Izrazito senzibilizirani za potrebe obitelji
Odnosi	Hijerarhijski pozicionirani- roditelji imaju niži rang u odnosu na odgojno-obrazovno osoblje u ustanovi	Ravnopravni- roditelji partneri odgojno-obrazovnom osoblju u ustanovi

Komunikacija	Rijetka, nedostatno otvorena, površna i gotovo u pravilu javlja se s pojavom teškoća u djetetovu učenju ili ponašanju	Kontinuirana, otvorena, iskrena, podržavajući, ravnopravna
Inicijativa	U pravilu inicijativu ima ustanova	Inicijativa je obostrana i nadopunjujuća
Motivacija	Niska razina intrinzične motiviranosti za izgradnju partnerstva; suradnja najčešće „prigodničarska“ (teškoće s djecom, financijska pomoć, obveze prema ustanovi)	Visoka razina intrinzične motiviranosti za izgradnju i unaprjeđenje partnerskih odnosa na svim poljima odgojno-obrazovnog rada
Aktivnosti obitelji i ustanove	Najčešće usmjerene na informiranje o djetetovim postignućima; instruiranje roditelja za pružanje pomoći djetetu oko domaćih zadaća	Aktivno sudjelovanje u izgradnji kurikuluma ustanove (planiranje, zajednički rad evaluacija)
Obitelj-ustanova-lokalna zajednica	Percipiraju se kao odvojeni sastavi koji autonomno funkcioniraju i samo povremeno i po potrebi surađuju	Percipiraju se kao međusobno povezani sustavi u stalnoj interakciji i međudjelovanju

U današnje vrijeme termini suradnja i partnerstvo naglašavaju se kao jedni od čimbenika koji su ključni u uspješnom i kvalitetnom odgoju i radu između roditelja i odgojitelja.

4.1. Partnerstvo roditelja i odgojitelja

Partnerski odnos između roditelja i odgojitelja jedan je od najvažnijih odnosa u odgojno-obrazovnom radu. Također jedan je od najvažnijih oblika suradnje za dobrobit djeteta. Koliko će biti uspješno partnerstvo između roditelja i odgojitelja ovisi o uspješnosti zajedničke komunikacije, načinima suradnje, edukaciji i znanju odgojitelja, o odgojiteljevoj praktičnosti, načinu komuniciranja i surađivanja s roditeljima (Miljak, 1995). Roditelji su veoma važan dio odgojnog procesa, tako da svojim sudjelovanjem u aktivnostima i događajima u vrtiću postaju ravnopravni partneri. Kako navodi Slunjski (2008) roditelji su partneri odgoja i obrazovanja te su oni ravnopravni sudionici koji

pridonose u ostvarivanju kvalitete cjelokupnog vrtićkog kurikulumu. U vrtiću partnerstvo odgojitelja i roditelja pomaže kod stvaranja obostranog razumijevanja i znanja o djeci.

Odgojitelji imaju izrazito važnu ulogu u poticanju i razvijanju partnerstva. Oni zajedno s roditeljima trebaju raditi na produblivanju suradnje i partnerskog odnosa.

„Kod ostvarivanja partnerstva roditelja i vrtića važno je da odgojitelj polazi od načela individualnog pristupa uz pravovremeno prepoznavanje potreba roditelja i djeteta za zajedničkim akcijama, te iznalaženje kreativnih načina za zadovoljenje te njihove potrebe. Svakako treba napomenuti da se tu uvijek radi o dugotrajnom procesu koji zahtjeva veliki angažman i dobru volju roditelja i odgojitelja“ (Kanjić i Boneta, 2012:10).

Autorica Petrović-Sočo (1995) navodi da bi odgojitelj, kao stručni suradnik, trebao poticati i motivirati suradnju između predškolske ustanove i roditelja, te da je roditelje potrebno educirati i potaknuti da zajedno s odgojiteljima razvijaju partnerstvo s ciljem dobrobiti djeteta.

Ljubetić (2009) navodi neka od osnovnih obilježja partnerstva, kao što su:

- Ravnopravna uključenost roditelja u odgojni rad predškolske ustanove
- Aktivno zajedničko donošenje odluka i njihova primjena
- Dijeljenje jednake odgovornosti za rast i razvoj djeteta

Zbog toga se partnerstvo temelji na dijeljenju jednake stručnosti odgojitelja i roditelja te reciprocitetnom odnosu.

Partnerski odnosi između roditelja i odgojitelja vrlo su važni za daljnji optimalan dječji razvoj i njegovo daljnje učenje te napredovanje. Tako partnerstvo koje je kvalitetno kasnije se pozitivno povezuje s boljim akademskim ali i mnogim drugim postignućima djeteta u daljnjem životu (Ljubetić, 2014).

„Partnerstvo roditelja i odgojitelja važan je čimbenik socijalnog razvoja djeteta u institucijskom kontekstu. Važno je da odgojitelji i roditelji u međusobnoj suradnji ulažu mnogo povjerenja, otvorenosti, tolerancije, objektivnosti i spremnosti za uvažavanje osobnih i profesionalnih kompetencija, uzajamno poštovanjem dijeljenje osjećaja i

vještina, usklađivanje odgojnih utjecaja i zajedničko rješavanje problema u razvoju i odgoju djeteta“ (Mlinarević i Tomas, 2010:149).

Dobar i kvalitetan partnerski odgoj ponajprije je bitan zbog boljeg odgoja i obrazovanja djeteta, no također je bitan i zbog razvoja ne samo odgojitelja već i roditelja. Oni zajedno učeći jedno od drugog usavršavaju sebe da budu što bolji te da stvaraju pozitivnu atmosferu u predškolskoj ustanovi.

4.2. Partnerstvo obitelji i predškolske ustanove u kurikulumu predškolskog odgoja

Kurikulum predškolske ustanove je dokument, a izrađuju ga djelatnici vrtića u skladu sa svojim znanjem, razumijevanjem odgojno-obrazovne prakse i to na temelju Nacionalnog okvirnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj. Takav kurikulum uključuje uspostavljanje partnerskih odnosa između odgojitelja i roditelja, stručnjaka i drugih važnih tijela lokalne zajednice. On sadrži polazišta, vrijednosti, načela te ciljeve koji su okosnica oblikovanja odgojno-obrazovnog procesa. Za njihovu primjenu svaki vrtić traži put za razvoj prema uvjetima, prostoru i socijalnom kontekstu u kojem djeluje. Njegov cilj je osigurati osobnu, emocionalnu, socijalnu, tjelesnu i obrazovnu dobrobit djeteta. „Uspostava partnerskih odnosa između roditelja i odgojitelja te preuzimanje aktivnije uloge roditelja u radu predškolskih ustanova bitna je karakteristika humanističke koncepcije predškolskog odgoja“ (Nenadić Bilan i Matov; 2015: 129).

Kako navodi Slunjski (2011), sudionici partnerstva su roditelji, djeca, odgojitelji i pedagozi. Stoga se može reći da roditelji čine ključni dio svakodnevnog vrtićkog dana. „Partnerstvo između vrtića i roditelja implicira u edukacijsku reformu kao kamen temeljac sudjelovanjem u svakodnevnom vrtićkom danu“ (Pavlović i Šarić; 2021:512). Kako bi se mogli ostvariti kvalitetni odnosi između odgojitelja, djece i roditelja, potrebno je ponuditi raznolike oblike sudjelovanja roditelju kao partneru. Odgojni ciljevi u partnerstvu vrtića i obitelji trebali bi se određivati zajedno, dogovaranjem, planiranjem te uz roditeljske prijedloge. Također odgojitelj i pedagozi predškolske ustanove trebaju utvrditi što roditelji očekuju od partnerstva s predškolskom ustanovom te u kojim vrstama aktivnosti roditelji žele izgraditi partnerstvo. Veoma je bitno da se roditelje upozna s već utvrđenim aktivnostima za ostvarivanje partnerstva i da se omogući dodavanje novih aktivnosti kako bi se unaprijedilo partnerstvo.

Kurikulum predškolske ustanove omogućava izmjenu rada odgojitelja i daje mogućnost da se aktivnosti provode prema potrebama djece i roditelja, da se razvija znatiželja sudionika i otvorenost za nova iskustva. Tako se razvija način za samopouzdanje osobe i u tome se ističe velika kreativnost odgojitelja. Sama odgovornost vrtića je stvarati uvjete za usvajanje potrebnih vještina i podržavati djetetov razvoj.

„Proces njege, odgoja i učenja male djece valja shvaćati cjelovito i prepletene jedne s drugima i utkane u svaki segment zajedničkog življenja djeteta s drugom djecom i odraslima u vrtiću“ (Slunjski; 2011: 26).

4.3. Modaliteti partnerstva obitelji i odgojno-obrazovnih ustanova

Kompetentni odgojitelji zajedno sa učiteljima, pedagozima i ostalim stručnim djelatnicima u odgojno-obrazovnim ustanovama stalno traže nove načine za izgrađivanje partnerskih odnosa s roditeljima. Potrebno je da ulože svo svoje znanje, trud i energiju u osmišljavanje primjerenih pristupa roditeljima koji na optimalan način zadovoljavaju roditeljske potrebe no istodobno dosežu i do ciljeva koje djelatnici ustanova postavljaju pred sebe (Ljubetić, 2014).

Građenje partnerstva odgojitelja i roditelja temeljeno je na određenim „hijerarhijskim postavkama“ u kojem su stručnjaci profesionalni i dominantni te roditeljima nude gotova rješenja i preporuke, a one izlaze iz uvjerenja da su roditeljima potrebne vještine kako bi mogli kompenzirati sve svoje nedostatke i neuspješne stilove života. To se naziva „model kompenzacijskih programa“. Easen sa suradnicima predlaže „participacijski pristup“ gdje je podijeljen odnos u kojemu se razumiju informacije, te se takav odnos naziva „razvojno partnerstvo“ (Maleš, 2012).

Neke od metoda razvojnog partnerstva prema Ljubetić (2014) uključuju: sastanak s roditeljima čija djeca kreću u jaslice, sastanci svih roditelja ili manje grupe koje su zainteresirane za raspravu nekih određenih stručnih tema koje su vezane za odgoj i obrazovanje. Uključuje i informativne razgovore o profilu djece, plana i programa pedagoškog rada odgojitelja i mogućim poteškoćama u ponašanju djeteta. Ovakav način partnerstva podrazumijeva otvorene sastanke s drugim stručnim suradnicima i stručnjacima, razne vrste radionica (npr. kreativne radionice, edukativne radionice i sl.), svečanosti, dnevne pa i višednevne izlete i posjete.

Postoje mnoge različite vrste suradnje i partnerstva u radu odgojno-obrazovnih ustanova, pa su tako neki oblici suradnje i partnerstva više korišteniji od drugih. Jedan od najčešćih oblika komunikacije između roditelja i odgojitelja su „kutići za roditelje“.

4.3.1. Kutići za roditelje

„Kutić za roditelje“ naziv je za mjesto na kojemu u pisanom obliku odgojitelji i roditelji međusobno komuniciraju. Najčešće je to pismo s obavijestima i dodatnim informacijama za roditelje koji se nalazi u predsoblju.

Struktura sadržaja obavijesti bira se na temelju odgojiteljevih opažanja o ponašanju djeteta u skupini i samom vrtiću. Također, odgojitelj, obavještava roditelje i o dnevnim ili tjednim aktivnostima koje se provode s djecom. Kako navodi Milanović (1997) kutiće omogućava roditeljima da se osjećaju važnim i ravnopravnim partnerima te da budu obaviješteni o događajima u skupini. Ovaj je oblik veoma pogodan za roditelje, ali i odgojitelje. On roditeljima omogućava uvid u rad i boravak djeteta u skupini te mu omogućava bolje stvaranje predodžbe o načinu života ne samo odgojitelja već i dječjeg vrtića. dok odgojiteljima omogućava bolju informiranost roditelja u svoj rad s djecom te uključivanje u detaljniji djetetov rast i razvoj tijekom djetetovog boravka u vrtiću.

4.3.2. Roditeljski sastanci

Roditeljski sastanci najčešći su i najkorišteniji oblik suradnje i komunikacije u predškolskim ustanovama. Oni imaju različite ciljeve i oblike rada te prema tome se mogu podijeliti na više vrsta.

Milanović (1997) navodi kako postoje roditeljski sastanci predavačkog tipa, oglednog tipa, roditeljski sastanci organizirani radi druženja djece i odrasli i komunikacijskog tipa. Roditeljski sastanci koji su predavačkog tipa organiziraju se prvenstveno radi informiranja roditelja o novim promjenama i obilježjima razvoja djece te educiranju o predškolskom odgoju. Sami predavači ne moraju nužno biti odgojitelji, već se najčešće pozivaju stručni suradnici i stručnjaci.

Roditeljski sastanak oglednog tipa sastoji se demonstriranja metoda sadržaja načina rada u dječjem vrtiću te odgojitelji daju uvid u djetetovo ponašanje i sam rad u odgojnoj skupini. Roditeljski sastanci radi druženja djece i odraslih vrlo su česti te uspješno organizirani, a u praksi se pokazuju odgojne djelatnosti odgojitelja prema djetetu ali pomaže i u oblikovanju bolje i uspješnije suradnje.

Komunikacijski roditeljski sastanci odnose se na skupni rad odgojitelja i roditelja, a mogu biti organizirani u obliku razgovora radionica, ili nekog drugog druženja roditelja i odgojitelja.

Kod ovog oblika suradnje vrlo je bitno da se odgojitelji kod organiziranja roditeljskog sastanka prilagode roditeljima. Roditelji se također ne trebaju ustručavati pitati odgojitelje za pomoć ili savjet te moraju iznositi svoja mišljenja, od svih gore navedenih oblika roditeljskih sastanaka, komunikacijski oblik se često prakticira te je veoma uspješan kod produbljivanja suradnje i partnerstva roditelja ali i odgojitelja.

4.3.3. Individualni razgovor s roditeljima

Individualni razgovor jedan je od najprisnijih oblika suradnje između roditelja i odgojitelja. U nekim odgojno-obrazovnim ustanovama postoji praksa da se individualni razgovori održavaju u točno određene dane i u određeno vremensko razdoblje.

Informacije koje se prenose najčešće su obostrane, što znači da roditelj prenosi informacije odgojitelju, stručnoj službi, no i obratno. Takva komunikacija je znak da su odnosi između roditelja i odgojitelja ravnopravni te da se informacije međusobno prenose neiskrivljenim ciljem. Na taj način odgajatelj upoznaje roditelja, njegove stavove, mišljenja, uvjete djetetova razvoja, načine poticanja, obavljanja dječjeg osamostaljivanja i stvaralaštva u obiteljskom ozračju. S druge strane, roditelji saznaju zapažanja o razvoju djeteta, rezultate rada, ponašanja, moguće postupke za poticanje i usmjeravanje učeničkog stvaralaštva i osamostaljivanja te kako primjenjuje određene postupke u obiteljskom odgoju. Razgovor može biti vezani ili slobodan, veoma je bitno kako je sadržaj razgovora povjerljiv te treba prevladavati aktivno slušanje.

Milanović (1997) navodi kako svaki roditelj zaslužuje povremeni individualni razgovor s odgojiteljem koji se brine za njegovo dijete (u prosjeku oko 8, 9 sati). Odgojitelji su značajno važni za njegovo dijete, oni znaju neke stvari o njemu, koje roditelj ne može znati, ali ih veoma želi znati. Također svakog roditelja zanima jede li njegovo dijete, spava li, kako se uključuje u igru s drugom djecom, kako se ponaša, što ga zanima te u čemu je uspješno. Potvrda odgojitelja da je dijete dobro, potvrda je njemu samom da je on dobar roditelj. Cilj svakog individualnog razgovora između roditelja i odgojitelja jest dobrobit djeteta.

4.4. Suvremeni modaliteti suradnje roditelja i dječjeg vrtića

Kada govorimo o suvremenim modalitetima suradnje, možemo reći da su to: web stranice dječjih vrtića, aplikacije za pametne telefone, društvene mreže, uključivanje roditelja u tvorbu kurikuluma i video i foto dokumentacija u suradnji sa roditeljima.

Ovakav način komunikacije omogućava roditeljima koji su zaposleni da u bilo koje doba mogu vidjeti novosti, saznati neke nove informacije te obavijesti odgojitelja i vrtića. Društvene mreže i razne aplikacije omogućavaju današnjim odgajateljima da roditelji iz sata u sat mogu obavještavati o bitnim informacijama, obavijestima ili događajima koji su vezani uz njihovo dijete u dječjem vrtiću. (Milanović,2012)

4.4.1. Aplikacije za pametne telefone

Aplikacije za pametne telefone kao što su WhatsApp i Viber omogućavaju razmjenu tekstualnih poruka, slanje foto i video sadržaja, snimanje glasovnih poruka te mnogo drugih raznih mogućnosti između roditelja i odgojitelja.

Takav način suradnje pruža roditeljima i odgojiteljima puno više prednosti. Odgajatelji mogu svakodnevno, svakom roditelju, pojedinačno slati informacije i obavijesti vezane uz dijete. Prednost ovakvog načina suradnje jest da roditelj ne mora čekati da dođe po dijete u vrtić, da sazna informacije, već to može odmah. Komunikacija može biti obostrana, pa tako i roditelji mogu poslati poruke i postavljati pitanja koja ih zanimaju.

4.4.2. Web stranice

U današnje vrijeme sve veći broj dječjih vrtića koristi svoje Internet stranice. One roditeljima pružaju korisne sadržaje koji su većinom informativnog karaktera (edukativni savjeti, razmjena ideja, prikazi raznih projekata, radionice, upisima djeteta u vrtić i sl.). Također nude informacije o radnom vremenu vrtića, broju radnika, ciljevima, jelovnika, savjeta i drugo. Ovaj suvremeni način komunikacije dodatno poboljšava komunikaciju između roditelja i odgojno-obrazovne ustanove pružajući različite informacije zainteresiranim osobama putem informativnih članaka i mogućnošću razmjene ideja i znanja.

4.4.3. Društvene mreže

Razne društvene mreže kao što su Facebook, Twitter, Instagram, Youtube služe za razmjenu raznih iskustva postavljanjem slika ili videozapisa. Ovim navedenim društvenim mrežama mogu pristupiti svi, pa je zbog toga veoma važno zaštititi svoje podatke ili ograničiti pristup.

Kada odgojitelj radi grupu na Facebook-u, tada obično radi privatnu zatvorenu grupu u kojoj samo članovi mogu vidjeti sadržaj grupe. Zaštita podataka vrlo je važna odgojiteljima ali i roditeljima kod razmjene podataka i ostalih sadržaja koji se objavljuju. Same članove grupe dodaje odgojitelj koji je ujedno i administrator grupe. Tako roditelji imaju pristup informacijama o onome što se u vrtićkoj skupini događa, što djeca rade sa odgajateljima, koje sve aktivnosti provode, razne obavijesti i sastanci te druženja, izlete i slično.

5. STAVOVI RODITELJA I ODGOJITELJA

Kako navodi Ljubetić (2014) stav se odnosi na percepciju, uvjerenje i vrijednosti čovjeka. Za postizanje smislene i dobre suradnje između roditelja i odgojitelja moraju se poštivati potrebe za jednakošću zajedničkih vrijednosti i stavove.

Pozitivan stav između odgojitelja i roditelja utjecati će na djetetov odnos prema vrtiću i njegovo ponašanje u raznim situacijama. Stavovi roditelja i odgojitelja prenose se na dijete te znatno utječu na njegovo razmišljanje i stavove. Stoga će pozitivan stav motivirati odgojitelje i roditelje za zajedničko sudjelovanje u radu, komunikaciju i kontakt (Stevanović, 2003).

„Ako roditelji i odgojitelji temelje svoj odnos prema drugom na jasnom stavu da im je zajednička briga odgoj djeteta i da svaka strana unosi različite vještine i iskustva u obavljanje tog zadatka onda su na dobrom putu uspostavljanja partnerskih odnosa“ (Maleš, 1994:15).

Negativni stavovi jako se često pojavljuju između roditelja i odgojitelja, a formiraju se iz mišljenja te s vremenom oni postaju stalni i trajni. Do negativnog stava najčešće dođe, kako navodi Milanović (1997), kada se pojavi problem i nesuglasica u načinu njegovog rješavanja, a temelji se na različitim pogledima i vjerovanjima odgojitelja o sebi i očekivanja roditelja o načinu suradnje s odgojiteljem. Iz stava se često može procijeniti spremnost i angažiranost odgojitelja i roditelja za zajedničko djelovanje. Često može doći do sukoba ili izbjegavanja komunikacije i suradnje zbog negativnih stavova.

Milanović (1997) negativne stavove dijeli u četiri skupine:

- Odgojiteljev stav prema sebi i svojem profesionalnom položaju i ulozi
- Odgojiteljevo mišljenje o tome kako ga roditelji vide i što od njega očekuju
- Odgojiteljev opći stav prema roditeljima
- Odgojiteljev stav prema sebi i roditelju u problemskoj situaciji

Odgojitelj može negativne stavove i misli pokazivati, nesvjesno, čak i prema djeci. Roditelji i odgojitelji moraju raditi na izgrađivanju i unaprjeđivanju boljeg partnerstva i izbjegavati formiranje negativnih stavova sa ciljem dobrobiti djeteta.

6. ČIMBENICI DOBROG PARTNERSTVA

Postoji jako puno čimbenika koji mogu pomoći u postizanju bolje suradnje i dobrog partnerstva. No, neki od čimbenika koji utječu na partnerstvo odgojno-obrazovnih ustanova i obitelji su: stavljanje partnerstva s obitelji kao prioritet, planirana dobrobit, proaktivnost i upornost u suradnji s roditeljima, korištenje pozitivnih komunikacijskih strategija itd., Ljubetić (2014) ističe ova četiri osnovna čimbenika:

- Dijete u fokusu
- Konstruktivnost
- Jasnoća i konkretnost
- Kontinuitet

Roditelji i odgojitelji dijele razne informacije o kurikulumu i aktivnostima u ustanovi, roditelje najčešće zanima i jedino su za to zainteresirani, jesu informacije o njegovom djetetu. Kod razvijanja dobrog partnerstva između roditelja i odgojitelja u svakom bi trenutku trebao dijete biti u fokusu razvoja. Međusobna komunikacija roditelja i odgojitelja koja je usmjerena na dijete povećava roditeljsku odgovornost, te su roditelji zainteresirani za djetetova specifična ponašanja. Tako se roditeljima treba omogućiti učenje i razumijevanje djetetova razvoja, pružiti mu informacije o djetetovim postignućima i dobrobiti jer mu se na taj način smanjuje mogući strah od roditeljskog prosuđivanja.

„Omogućavanje prilika za razumijevanje svojih zapažanja o djetetu, njegovim uspjesima, ali i teškoćama s učenjem, kod roditelja stvara osjećaj prihvaćenosti, važnosti i ravnopravnosti“ (Ljubetić, 2014:47)

Neke od sastavnica dobrog partnerstva su: samosvjesnost (realna percepcija svojih sposobnosti i emocija), samoupravljanje (upravljanje emocijama i stresom), socijalna svjesnost (razvijena empatija i poštovanje drugih), vještine (znati rješavati konflikte, komunicirati s drugima, sudjelovati u kooperativnoj vezi) te odgovorno donošenje odluka.

Bitni elementi za izgradnju suradničkog/partnerskog odnosa međusobno su uvažavanje znanja i vještina, iskrena i otvorena komunikacija, razumijevanje, empatija, međusobna suglasnost ciljeva, zajedničko planiranje i donošenje odluka, otvorena i obostrana razmjena informacija, pristupačnost i međusobno razumijevanje, odsustvo etiketiranja i kritiziranja, zajednička procjena napretka.

Izrazito je važno međusobno poštivati različitosti, kompetentnost u profesionalnim ulogama, biti obzirni jedni prema drugima te biti dosljedni. Drugi čimbenici koji pomažu u izgradnji kvalitetnog partnerstva su stavljanje djeteta u prvi plan, konstruktivnost, jasnoća te građenje kontinuiteta s odnosima.

Milanović (1997) u Tablici 2. navodi i definira čimbenike partnerstva koji su bitni za potporu i otvorenost u suradnji odgojitelja i roditelja.

Tablica 2 Čimbenici otvorenosti za potporu i suradnju (Milanović, 1997:72)

<p>DOPUSTITI ukazivanje stava, mišljenja, osjećaja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pojedinačnim odnosima (informiranje, savjetovanje, dogovaranje) - U kontaktu sa skupinom - Pisanim oblicima komunikacije (ankete, upitnici) - Drugim vidovima komunikacije (telefon)
<p>PRIDATI VAŽNOST iskazanu stavu, mišljenju, osjećaju, problemu, njegovoj promjenjivosti, sposobnostima za sučeljavanje s problemom i za njegovo rješenje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Usmjeravati pozornost na ono što na drugi poručuju - Davanje do znanja da smo čuli, vidjeli, pročitali, razumjeli - Traženjem pojašnjenja ili drugih pojedinosti u svezi sa situacijom ili osobom s kojom se govori - Davanjem informacija o tome kako smo doživjeli, percipirali ono što je sadržaj poruke i koje smo zaključke izveli

<p>DJELOVATI s obzirom na druge na problem na situaciju, na sebe</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pružiti potporu, pomoći osobi ili skupini - Tražiti pomoć za sebe ili druge - Suradivati radi postizanja zajedničkog cilja - Stvarati uvjete u kojima je problem moguće riješiti ili ostvariti cilj
---	--

Jedan od bitnijih procesa kod izgradnje partnerstva je evaluacija drugih, ali i sebe.

Kako navodi Ljubetić (2014) samevaluacija je koristan proces kod preispitivanja trenutnog stanja i njegovog poboljšanja, a odgojiteljima i roditeljima bi trebao služiti kao motivacijski postupak kako bi mogli raditi na sebi i svojem odnosu.

„Kako bi došlo do promjene percepcije partnerstva, potrebno je istražiti i razumjeti cjelokupan odgojni kontekst u kojem se ono razvija, odnosno „istražiti vrtićko/školsko ozračje-vrijednosti, norme, očekivanja i vjerovanja o obitelji i njihovu uključivanju“ jer upravo ono stoji na putu ostvarivanja suradnje s roditeljima i razvoja uspješne uključenosti roditelja“ (Ljubetić, 2014:63).

Kako bi mogli još bolje izgrađivati i unaprjeđivati partnerske odnose s roditeljima, odgojitelji se trebaju stalno stručno usavršavati. Dok je roditelje potrebno stalno informirati te uključivati u programe i događaje u skupini i vrtiću. Uspješno partnerstvo najbolje će se postići uz stalno motiviranu predanošću radom roditelja i odgojitelja na sebi i međusobnom komunikacijom. Komunicirajući s odgojiteljem, roditelj uči konstruktivno i fokusirano komunicirati sa svojim djetetom, također komunikacija roditelja i odgojitelja treba biti prisutna cijelu pedagošku godinu, no i tijekom cijelog odgojno-obrazovnog procesa.

7. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

7.1. Ciljevi istraživanja

Cilj ovog istraživanja je bio ispitati stavove roditelja prema suradnji s dječjim vrtićem.

7.2. Zadaci istraživanja

U istraživanju je bilo potrebno ostvariti sljedeći zadatak:

- Ispitati roditelje o njihovom stavu prema suradnji s dječjim vrtićem

7.3. Uzorak

U istraživanju je sudjelovalo 144 ispitanika. Anketa je bila postavljena na Facebook grupu „Odgovitelji“ i u grupu *Info servis za žene* tijekom svibnja 2021. godine.

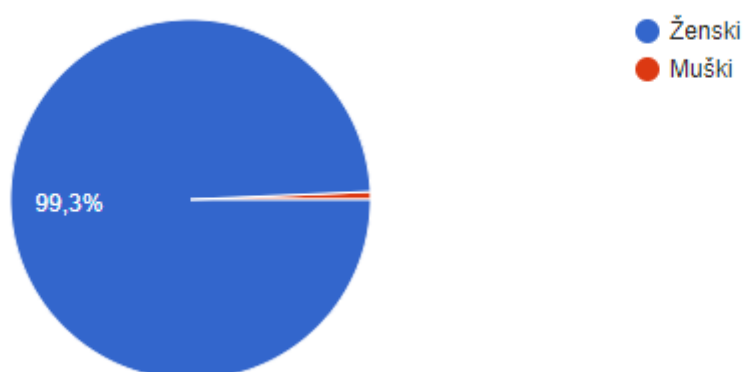
7.4. Mjerni instrumenti

U istraživanju je korištena anketa koja se sastojala od demografskih podataka kao što su spol, dob, radni status te pohađa li dijete privatni ili državni vrtić, te pitanja zatvorenog tipa. Anketa je osmišljena uz pomoć članka *Ispitivanje stavova roditelja o suradnji s dječjim vrtićem*, autorice Biserke Petrović-Sočo (1995). Anketa je ispitivala mišljenja roditelja o njihovom stavu prema suradnji s dječjim vrtićem koji njihova djeca pohađaju. Anketa se sastoji od dvanaest pitanja zatvorenog tipa te 5 tvrdnji (1. uopće se ne slažem, 2. ne slažem se, 3. niti se slažem niti ne slažem, 4. slažem se, 5. u potpunosti se slažem). Roditelj kod svake tvrdnje treba označiti samo jedan odgovor, odnosno onaj koji se najviše odnosi na njega.

8. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

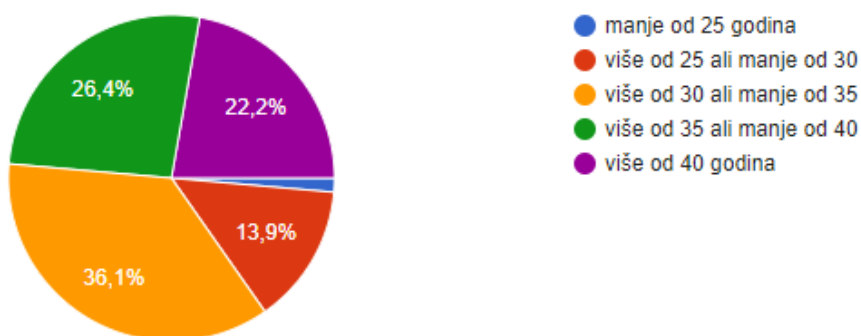
Ispitivanje stavova prema suradnji s dječjim vrtićem izvršeno je kod ukupno 145 roditelja, a u nastavku se nalaze prikazani rezultati.

U anketi na prvo je pitanje o spolu odgovorilo 143 roditelja. Od njih 99,3% odgovora bile su žene, dok je 0,7% muškaraca. Jako se malo odazvalo ispuniti ovu anketu, smatram zbog toga što su muškarci premalo zainteresirani, smatraju kako je to ženski posao te da je to na njima.

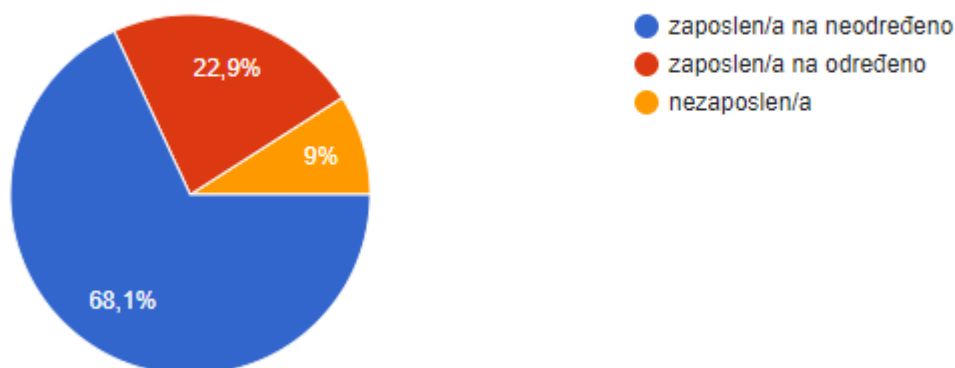
Grafički prikaz 1 Ogovori roditelja o spolu

Na drugo pitanje o godinama života odgovorilo je njih 144. Pa je tako 1,4% odgovora bilo da imaju *manje od 25 godina*, 13,9% da ima više od 25 ali manje od 30 godina, 36,1% da ima *više od 30 ali manje od 35 godina*, 26,4% da ima *više od 35 ali manje od 40* i 22,2% njih da ima *više od 40 godina*. Prema ovim podacima možemo zaključiti da je prosječna dob roditelja od 30 do 35 godina.

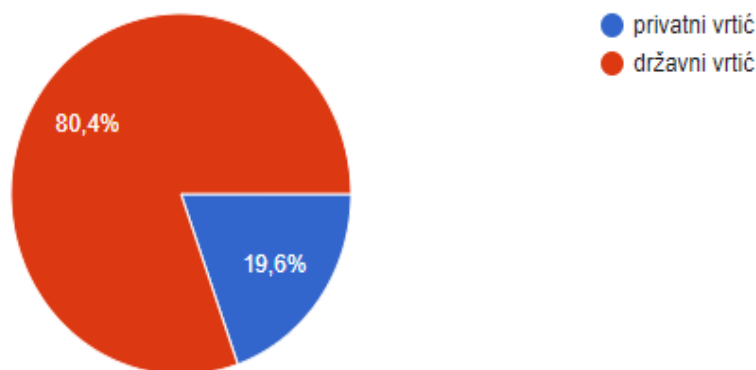
Grafički prikaz 2 Odgovori roditelja o godinama života

Na treće pitanje o zaposlenju odgovorilo je 144 roditelja. Od njih, 68,1% odgovorilo je *zaposlen/a na neodređeno*, 22,9% *zaposlen/a na određeno*, i 9% ispitanika je *nezaposleno*.

Grafički prikaz 3 *Odgovori roditelja o statusu zaposlenosti*

Četvrto pitanje bilo je *Dječji vrtić koje dijete pohađa*, a odgovorila su 143 roditelja. 80,4% djece pohađa *državni vrtić*, a 19,6% *privatni vrtić*.

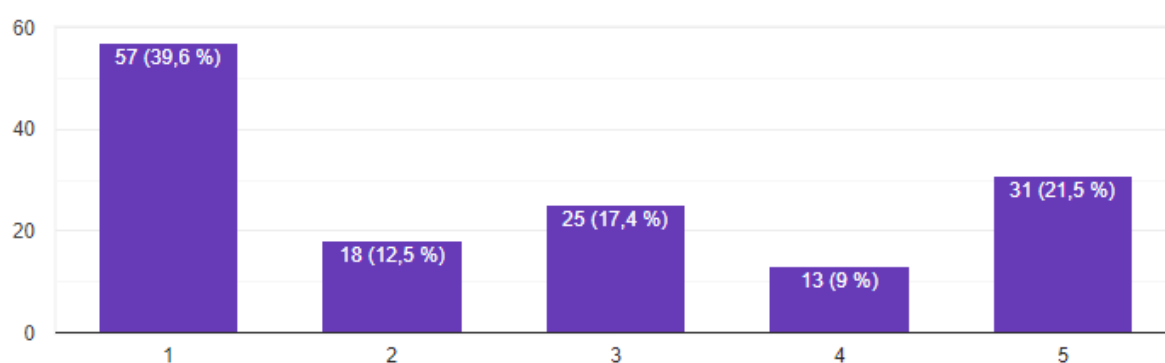

Grafički prikaz 4 *Odgovori roditelja o dječjem vrtiću koje pohađa njihovo dijete*

Peto pitanje istraživanja je *Treba li roditeljima omogućiti da posjete svoje dijete u vrtićkoj grupi kad god požele*. Na ovo pitanje odgovorile su 144 osobe, od toga je njih 39,6% odgovorilo *uopće se ne slažem*, 12,5% *ne slažem se*, 17,4% *niti se slažem niti ne slažem*, 9% *slažem se* i 21,5% *potpuno se slažem*.

Prema ovim rezultatima možemo vidjeti kako roditelji ipak ne žele da se omogući njihova posjeta djetetu u dječji vrtić kada god to oni želi. Roditelji su dovoljno upoznati s time što njihovo dijete tijekom dana radi u kojim aktivnostima sudjeluje, stoga imaju dovoljno povjerenja prema odgojiteljima i nemaju potrebu za posjet svojeg djeteta tijekom boravka u vrtiću.

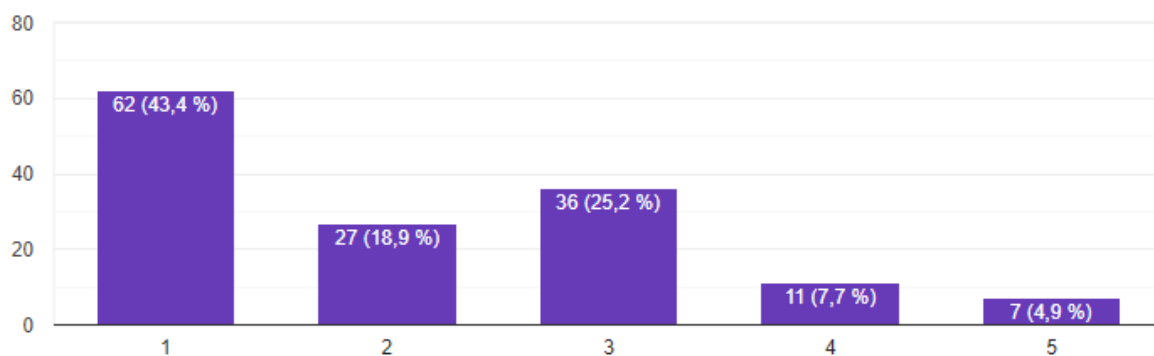
Rezultat istraživanja 1995. godine za ovo pitanje bio je „Roditelji teže tome da im se omogući posjet djetetu u vrtiću kad god to žele“ (Petrović-Sočo, 1995). Tada je aritmetička sredina bila 3,19.

Grafički prikaz 5 Odgovori roditelja o posjeti djeteta u dječji vrtić kada god oni požele

Šesto pitanje glasi *Zbog svojih obaveza nemam vremena čitati djetetu ili provoditi druge odgojno-obrazovne aktivnosti s njim*, a na njega je odgovorilo 143 roditelja. Odgovori su 43,4% *uopće se ne slažem*, 12,5% *ne slažem se*, 25,2% *niti se slažem niti ne slažem*, 7,7% *slažem se* i 4,9% *potpuno se slažem*. U današnje vrijeme izuzetno je bitno da roditelj provodi što više vremena sa svojim djetetom, čitajući mu, igrajući se s njime te provoditi razne aktivnosti. Na taj će se način stvoriti pozitivna i zdrava povezanost između djeteta i roditelja.

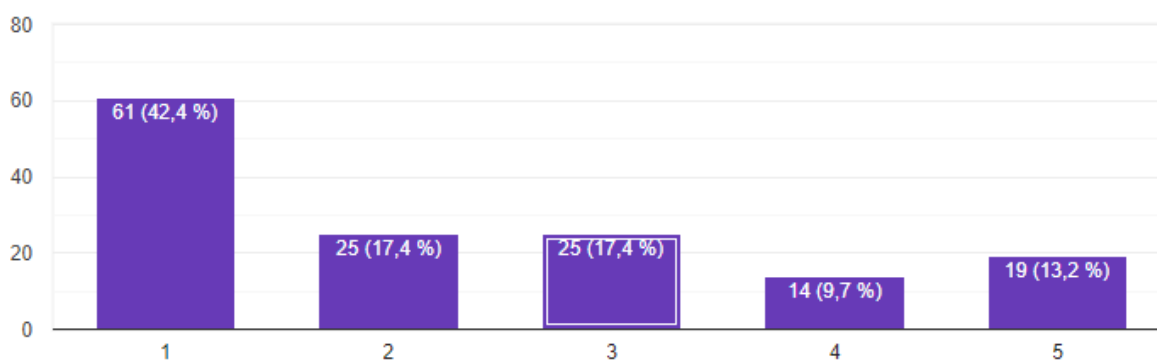
U istraživanju autorice Petrović-Sočo aritmetička sredina bila je 2,27. Kako navodi autorica „... roditelji se kod kuće žele baviti svojim djetetom, čitati mu i provoditi druge odgojno-obrazovne aktivnosti te da nedostatak vremena zbog drugih roditeljskih obveza ne bi trebao biti razlogom zanemarivanja dječjih socioemocionalnih i intelektualnih potreba.“ (Petrović-Sočo, 1995).

Grafički prikaz 6 *Odgovori roditelja o čitanju djetetu i provođenju druge odgojno-obrazovne aktivnosti s njim*

Na sedmo pitanje *Roditeljima treba omogućiti da pomažu pri donošenju odluka u svezi zapošljavanja osoblja i planiranja budžeta za vrtićki program*, 144 roditelja je odgovorilo 42,4% *uopće se ne slažem*, 17,4% *ne slažem se*, 17,4% *niti se slažem niti ne slažem*, 9,7% *slažem se* i 13,2% *potpuno se slažem*.

Aritmetička sredina 1995. godine bila je 3,43. Kako navodi autorica Petrović-Sočo (1995) neopredijeljenost stavova roditelja prema mogućnostima u svezi zapošljavanja odgojitelja te drugih djelatnika i planiranjem proračuna ustanove javlja se zbog toga što do tada nije bilo roditeljima ponuđeno sudjelovanje u odlučivanju o ovim pitanjima.

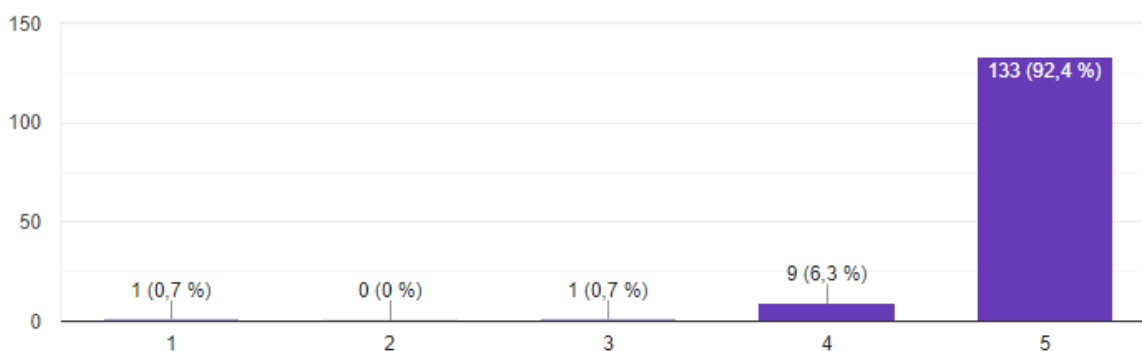
Grafički prikaz 7 *Odgovori roditelja o mogućnostima da pomaganja pri donošenju odluka o zapošljavanju osoblja i planiranju budžeta za vrtićki program*

Djelatnici vrtića trebaju upoznati roditelje s onim što djetetu ide dobro, u čemu je dobar, osmo je pitanje istraživanja. Odgovorile su 144 osobe, od toga 0,7% njih *uopće se ne slažem*, 0% *ne slažem se*, 0,7% *niti se slažem niti ne slažem*, 6,3%

slažem se i 92,4% *potpuno se slažem*. Ovi rezultati pokazuju kako je roditeljima veoma važno da znaju što njihovom djetetu ide dobro i u čemu je dobar i da su zainteresirani za aktivnosti u kojima njihovo dijete sudjeluje.

Roditelje bi trebalo upoznati s onime što djetetu ide dobro i u čemu je dobar. Tako bi roditelji dobili točniju sliku napretka svog djeteta, znali bi na čemu još moraju poraditi kako bi dijete bilo uspješnije te bi se na taj način, na vrijeme, otkrilo postoji li nekakav problem u napretku djeteta.

1995. godine aritmetička sredina ovog pitanja bila je 4,60. Većina se roditelja složila kako ih djelatnici moraju upoznati s time u čemu je njihovo dijete uspješno.

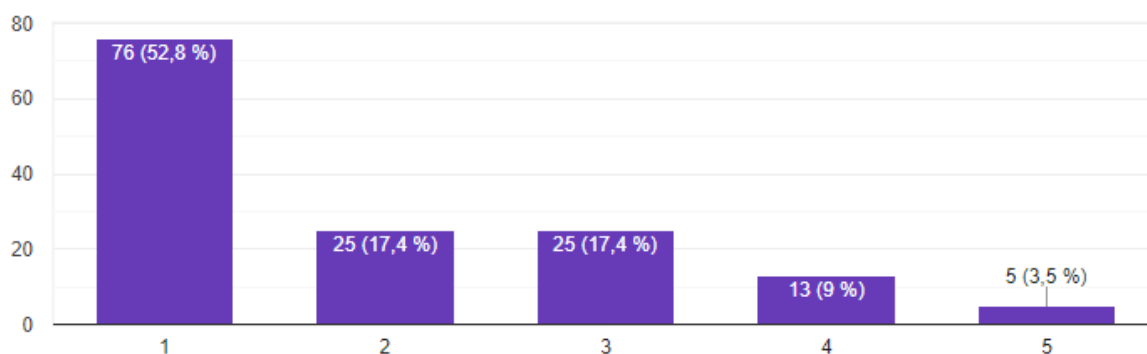

Grafički prikaz 8 Odgovori roditelja o zainteresiranosti što njihovom djetetu ide dobro i u čemu je dobar

Deveto pitanje u istraživanju je *Zbog svojih obaveza nisam u mogućnosti stalno biti u vezi s odgojiteljima djeteta*, odgovorilo je 144 roditelja. 52,8% roditelja odgovorilo je *uopće se ne slažem*, 17,4% *ne slažem se*, 17,4% *niti se slažem niti ne slažem*, 9% *slažem se* i 3,5% *potpuno se slažem*. Rezultati su pokazali kako velika većina roditelja, jesu u stalnoj vezi s odgojiteljima djeteta.

U današnje vrijeme djeca provode i preko osam sati u vrtiću, zbog toga je jako bitno da je roditelj u stalnoj vezi s odgajateljem djeteta. Ako su roditelj i odgojitelj u stalnoj vezi, komuniciraju i međusobno uvažavaju mišljenja, stvoriti će se pozitivan stav i dobra međusobna suradnja što će dovesti do kvalitetnog odgoja djeteta s obje strane.

Tako je još 1995. godine roditeljima bilo bitno da su stalnoj vezi s odgajateljem njihova djeteta te nisu nailazili na zapreke u održavanju iste te veze. Aritmetička sredina bila je 2,45.

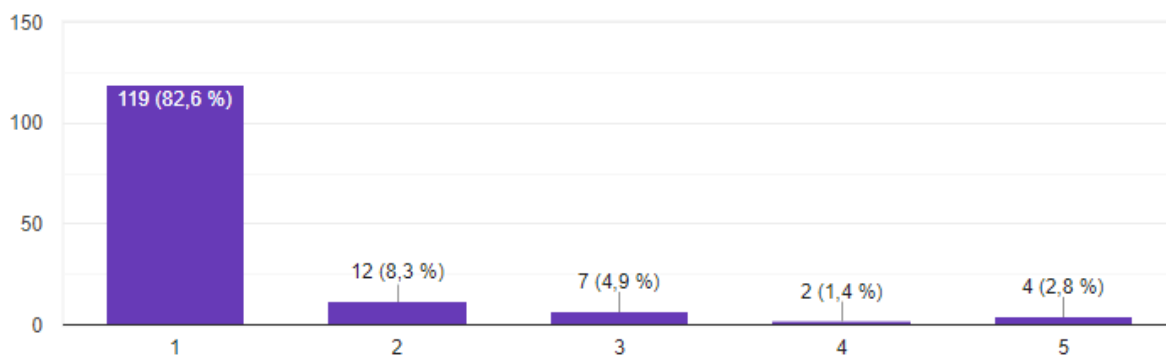
Grafički prikaz 9 *Odgovori roditelja u stalnoj vezi s odgojiteljem djeteta*

Deseto pitanje *Smatram da u grupi u kojoj je moje dijete nije dobro imati dijete s teškoćama u razvoju* ima 144 odgovora. Njih čak 82,6% odgovorilo je *uopće se ne slažem*, 8,3% *ne slažem se*, 4,9% *niti se slažem niti ne slažem*, 1,4% *slažem se* i 2,8% *potpuno se slažem*. Možemo primijetiti kako samo 1,4% roditelja smatra da nije poželjno imati dijete s teškoćama u grupi zajedno s njihovim djetetom.

Djeca s teškoćama u razvoju ne bi trebala biti nikakva smetanja ostaloj djeci, naprotiv ostala bi mu djeca mogla znatno pomoći. Tako i roditeljima ne smeta da u grupi u kojoj se nalazi njihovo dijete bude i dijete s teškoćama u razvoju.

Roditelji u istraživanju koje je provela autorica Petrović-Sočo (1995) također su se složili da dijete s teškoćama može biti član grupe koje pohađa i njihovo dijete. Aritmetička sredina istraživanja za ovo pitanje bila je 2,36.

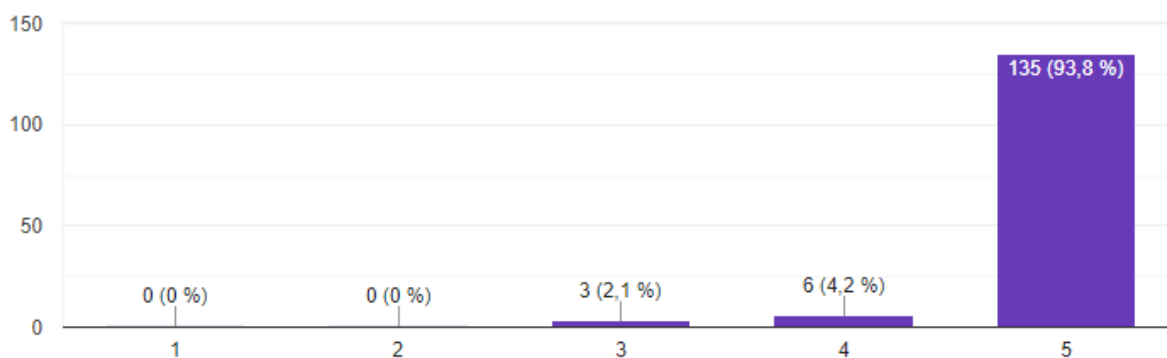

Grafički prikaz 10 *Odgovori roditelja o djetetu s teškoćama u razvoju u grupi zajedno s njihovim djetetom*

Na jedanaesto pitanje *Odgojitelji trebaju upoznati roditelje s napretkom njihovog djeteta*, odgovorilo je 144 roditelja. Od toga 0% *uopće se ne slažem*, 0% *ne slažem se*, 2,1% *niti se slažem niti ne slažem*, 4,2% *slažem se* i 93,8% *potpuno se slažem*.

Prema ovim rezultatima možemo vidjeti kako je roditeljima zaista bitno da ih odgojitelj upozna s napretkom njihovog djeteta te da su zainteresirani za razvoj i napredak njihova djeteta.

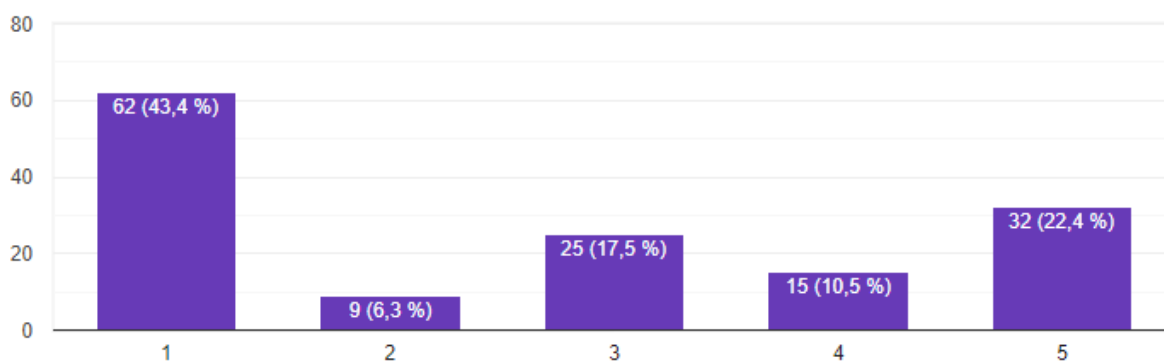
Godine 1995 roditelji su odgovorili kako bi željeli da ih odgojitelji informiraju o uočenom napretku u razvoju njihova djeteta. Kako navodi Petrović-Sočo (1995) aritmetička sredina tada, bila je 4,63.

Grafički prikaz 11 *Odgovori roditelja o obavijesti i znanju napretka njihovog djeteta*

Dvanaesto pitanje je *Zbog posebnih uvjeta rada vrtića tijekom pandemije Covidom -19 nisam upoznata sa aktivnostima djeteta u vrtiću*, odgovorilo je 143

roditelja. Od toga njih 43,4% odgovorilo je *uopće se ne slažem*, 6,3% *ne slažem se*, 17,5% *niti se slažem niti ne slažem*, 10,5% *slažem se* i 22,4% *potpuno se slažem*. Ovdje možemo primijetiti kako je u vrijeme Covid – 19 pandemije suradnja između roditelja i odgojitelja dobra, te su roditelji u većini upoznati sa aktivnostima kojima se njihovo dijete bavi za vrijeme boravka u dječjem vrtiću. Najčešće vrste suradnje tijekom pandemije jesu putem Viber grupa te preko e-ploče vrtića na platformi Dinamikon.

Grafički prikaz 12 *Odgovori roditelja o znanju o aktivnostima kojima se njihovo dijete bavi u vrtiću za vrijeme Covid – 19 pandemije*

9. ZAKLJUČAK

Biti roditelj veoma je teška i zahtjevna životna uloga, koja zahtjeva izuzetno strpljenje, toleranciju, disciplinu te puno ljubavi. Roditelji su primarni odgojitelji djeteta. Odgojitelj je osoba koja ima profesionalni zadatak odgajati djecu i zajedno s roditeljima sudjelovati u njihovom odgoju. Dječji je vrtić ustanova koja bi trebala potaknuti i ohrabrivati odgoj roditelja ali i odgojitelja.

Partnerstvo i suradnja pojmovi su koji su veoma slični. Ovi pojmovi označavaju suradnički odnos između dvoje ili više osoba. Suradnja se temelji kao niži oblik odnosa na formalnoj razini, dok se partnerstvo smatra višim oblikom odnosa. U partnerstvu obje su strane ravnopravne te zajednički rade na ostvarenju istog cilja, a to je dobrobit djeteta. Kako bi se ostvario dobar partnerski odnos potrebno je da se odgojitelj i roditelj međusobno uvažavaju i poštuju.

Stavovi roditelja, ali i odgojitelja određuju razinu suradnje i partnerstva u predškolskoj ustanovi. Negativni stavovi i mišljenja kod roditelja ili odgojitelja, javljaju se zbog različitih vjerovanja, različitih odgojnih stilova, te različitih očekivanja u suradnji.

Odgojitelji i roditelji trebali bi stalno graditi pozitivna mišljenja kako bi zajedno mogli komunicirati i razvijati ravnopravno partnerstvo. To mogu postići poticanjem i organiziranjem više individualnih razgovora, roditeljskih sastanaka, radionica, priredbi, izleta te ostalih sličnih zajedničkih druženja. Odgojitelji i roditelji trebaju međusobno si pristupiti s poštovanjem, povjerenjem, otvorenosti, trebaju biti tolerantni, fleksibilni, dijeliti informacije te aktivno slušati jedni druge i izbjegavati negativne predrasude i stavove. Također, odgojitelj kao stručnjak, trebao bi poticati i stalno motivirati suradnju i partnerstvo s roditeljima. Po potrebi predložiti da se roditelj educira i davati mu pozitivan primjer. Dok bi roditelj trebao više inicirati na suradnji te se ne ustručavati tražiti odgojitelja savjet ili pomoć u odgoju djeteta. Međusobno trebaju surađivati, rješavati probleme i sve nesuglasice kao partneri. Tako uspješnom suradnjom potiču bolji psihički, emocionalni, socijalni i intelektualni razvoj djeteta, što je i krajnji cilj.

Provedenim istraživanjem ispitani su stavovi roditelja o suradnji s dječjim vrtićem. Istraživanje se provelo putem Facebook grupe Odgojitelj i Info servis za žene, sveukupno su u istraživanju sudjelovala 144 roditelja.

Pokazalo se kako roditelji misle da im se ne treba dopustiti posjet djece u vrtićkoj grupi kada god oni to požele, kao i da im se ne bi trebalo omogućiti da pomažu pri donošenju odluka o zapošljavanju osoblja i planiranju budžeta za vrtićki program.

Također pokazalo se i kako roditelji, unatoč stalnoj zaposlenosti i obvezama, uspiju čitati svome djetetu i provoditi druge razne odgojno-obrazovne aktivnosti s njima.

Danas djeca provode 8-9 sati u predškolskoj ustanovi, te je zbog toga roditeljima izuzetno bitno da znaju što njihovo dijete za to vrijeme radi, u čemu je dobar i što mu ide najbolje. S toga je roditeljima važno da su u stalnoj vezi s odgojiteljima njihovog djeteta, te da ga odgojitelj informira o napretku djeteta. Čak i za vrijeme pandemije Covid – 19, roditelji su na razne načine upoznati sa aktivnostima djeteta u vrtiću, i to preko Viber grupa i platforme Dinamikon na kojoj se nalaze e-ploče i svakodnevnih individualnih razgovora. Ovim istraživanjem ipak se može zaključiti kako je suradnja roditelja i odgojitelja u većini slučajeva dobra i pozitivna.

10. LITERATURA

1. ČUDINA-OBRAĐOVIĆ, M., OBRAĐOVIĆ, J. (2006). *Psihologija braka i obitelji*. Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga
2. JUUL, J. (1995). *Razgovori s obiteljima: perspektive i procesi*. Zagreb: Alinea.
3. KANJIĆ, S., BONETA, Ž. (2012). *Viđenje partnerstva obitelji i vrtića očima roditelja*. *Dijete, vrtić, obitelj*, 18 (70), 8-10.
4. LJUBETIĆ, M. (2009). *Vrtić po mjeri djeteta: priručnik za odgojitelje i roditelje*. Zagreb: Školske novine.
5. LJUBETIĆ, M. (2014). *Od suradnje do partnerstva obitelji, odgojno – obrazovne ustanove i zajednice*. Zagreb: Element.
6. MALEŠ, D. (1994). *Različito shvaćanje suradnje roditelja i profesionalaca*. *Napredak*, 135 (3), 342-349.
7. MALEŠ, D. (2012). *Obitelj i obiteljski odgoj u suvremenim uvjetima*. *Dijete, vrtić i obitelj*, 18 (67), 13-15.
8. MILANOVIĆ, M. (1997). *Pomozimo im rasti: priručnik za partnerstvo odgojitelja i roditelja u programu psihosocijalne potpore djeci predškolske dobi*. Zagreb: Ministarstvo prosvjete i športa Republike Hrvatske.
9. MILJAK, A. (1995). *Mjesto i uloga roditelja u (suvremenoj) humanističkoj koncepciji predškolskog odgoja*. *Društvena istraživanja*, 4/5 (18/19), 601-612.
10. MLINAREVIĆ, V., TOMAS, S. (2010). *Partnerstvo roditelja i odgojitelja-čimbenik razvoja socijalne kompetencije djeteta*. *Magistra ladertina*, 5 (5), 143-158.38
11. NENADIĆ-BILAN D., ZLOKOVIĆ, J. (2016). *Učestalost i oblici partnerstva između roditelja i odgojitelja*. *Magistra ladertina*, 10 (1), 65-78.
12. NENADIĆ-BILAN, D., MATOV, J., (2015). *Partnerstvo obitelji i predškolske ustanove kao potpora roditeljstvu*. *Magistra ladertina*
13. PAVLOVIĆ, S., ŠARIĆ, M., (2012). *Partnership beetween school and parents-reality or illusion of inclusive education*. *Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje*. 14(3), 511-531.

14. PETROVIĆ-SOČP, B. (1995). *Ispitivanje stavova roditelja o suradnji s dječjim vrtićem*. Društvena istraživanja, 4 (4-5), 613 – 625.
15. SLUNJSKI, E. (2003). *Devet lica jednog odgojitelja*. Zagreb: Mali profesor.
16. SLUNJSKI, E. (2008). *Dječji vrtić: zajednica koja uči: mjesto dijaloga, suradnje, zajedničkog učenja*. Zagreb: Spektar Media.
17. SLUNJSKI, E. (2011). *Kurikulum ranog odgoja: istraživanje i konstrukcija*. Zagreb: Školska knjiga.
18. STEVANOVIĆ, M. (2000). *Obiteljska pedagogija*. Varaždinske Toplice: Tonimir.
19. STEVANOVIĆ, M. (2003). *Predškolska pedagogija*. Rijeka: Andromeda d.o.o.

11. POPIS TABLICA I GRAFIKONA

Tablica 1 Razlika između suradnje i partnerstva obitelji i odgojno – obrazovne ustanove.....	7
Tablica 2 Čimbenici otvorenosti za potporu i suradnju	18
Grafički prikaz 1 Ogovori roditelja o spolu	21
Grafički prikaz 2 Odgovori roditelja o godinama života.....	21
Grafički prikaz 3 Odgovori roditelja o statusu zaposlenosti	22
Grafički prikaz 4 Odgovori roditelja o dječjem vrtiću koje pohađa njihovo dijete	22
Grafički prikaz 5 Odgovori roditelja o posjeti djeteta u dječji vrtić kada god oni požele	23
Grafički prikaz 6 Odgovori roditelja o čitanju djetetu i provođenju druge odgojno-obrazovne aktivnosti s njim	24
Grafički prikaz 7 Odgovori roditelja o mogućnostima da pomaganja pri donošenju odluka o zapošljavanju osoblja i planiranju budžeta za vrtićki program.....	24
Grafički prikaz 8 Odgovori roditelja o zainteresiranosti što njihovom djetetu ide dobro i u čemu je dobar.....	25
Grafički prikaz 9 Odgovori roditelja u stalnoj vezi s odgojiteljem djeteta	26
Grafički prikaz 10 Odgovori roditelja o djetetu s teškoćama u razvoju u grupi zajedno s njihovim djetetom.....	27
Grafički prikaz 11 Odgovori roditelja o obavijesti i znanju napretka njihovog djeteta	27
Grafički prikaz 12 Odgovori roditelja o znanju o aktivnostima kojima se njihovo dijete bavi u vrtiću za vrijeme Covid – 19 pandemije	28

SAŽETAK

U ovom su radu nabrojani i objašnjeni oblici partnerstva roditelja, odgojitelja i djeteta, te partnerstvo obitelji i predškolske ustanove u kurikulumu predškolskog odgoja tj. opisuje stavove roditelja o partnerstvu s dječjim vrtićem. Također navedene su i neke glavne osobine koje bi trebao imati roditelj ali i odgojitelj trebali imati. Partnerstvo je međusobni odnos dvoje ili više ljudi koji se temelji na dijeljenju zajedničkih ciljeva, međusobnoj komunikaciji i ravnopravnoj suradnji. U dječjem vrtiću roditelji i odgojitelji surađuju kroz roditeljske sastanke, individualne razgovore, izlete, radionice, kutiće za roditelje i dr.

Provedeno je istraživanje na temu stavovi roditelja o suradnji s dječjim vrtićem. U istraživanju je sudjelovalo 144 roditelja, te su dobiveni rezultati prikazani u radu. Ispitalo su se stavovi roditelja u suradnji, te se može zaključiti, kako su u konačnici roditelji zadovoljni sa suradnjom između njega i odgojno-obrazovne ustanove koje njihovo dijete pohađa. Roditelji svakodnevno komuniciraju s odgojiteljima njihova djeteta te su upoznati u kojim aktivnostima njihovo dijete sudjeluje i u čemu je ono dobro.

Ključne riječi: partnerstvo, roditeljstvo, suradnja, odgojitelj, dijete, vrtić

SUMMARY

The forms of partnership between parents, educators and children are listed and explained, as well as the partnership between the family and the preschool institution in the preschool education curriculum, and describes the attitudes of parents about the partnership with the kindergarten. Also listed are some of the main traits that a parent but also an educator should have. A partnership is a mutual relationship of two or more people based on the sharing of common goals, mutual communication and equal cooperation. In the kindergarten, parents and educators cooperate through parent meetings, individual conversations, trips, workshops, boxes for parents, etc. Research on the topic of parents' attitudes about cooperation with the kindergarten has been proven. 144 parents participated in the research, and the obtained results are presented in the paper. The attitudes of the parents in the cooperation were examined, and it can be concluded that in the end the parents are satisfied with the cooperation between him and the educational institution that their child attends. Parents communicate with their child's educators on a daily basis, they get to know what activities their child participates in and what they are good at.

Key words: partnership, parenting, cooperation, educator, child, kindergarten

